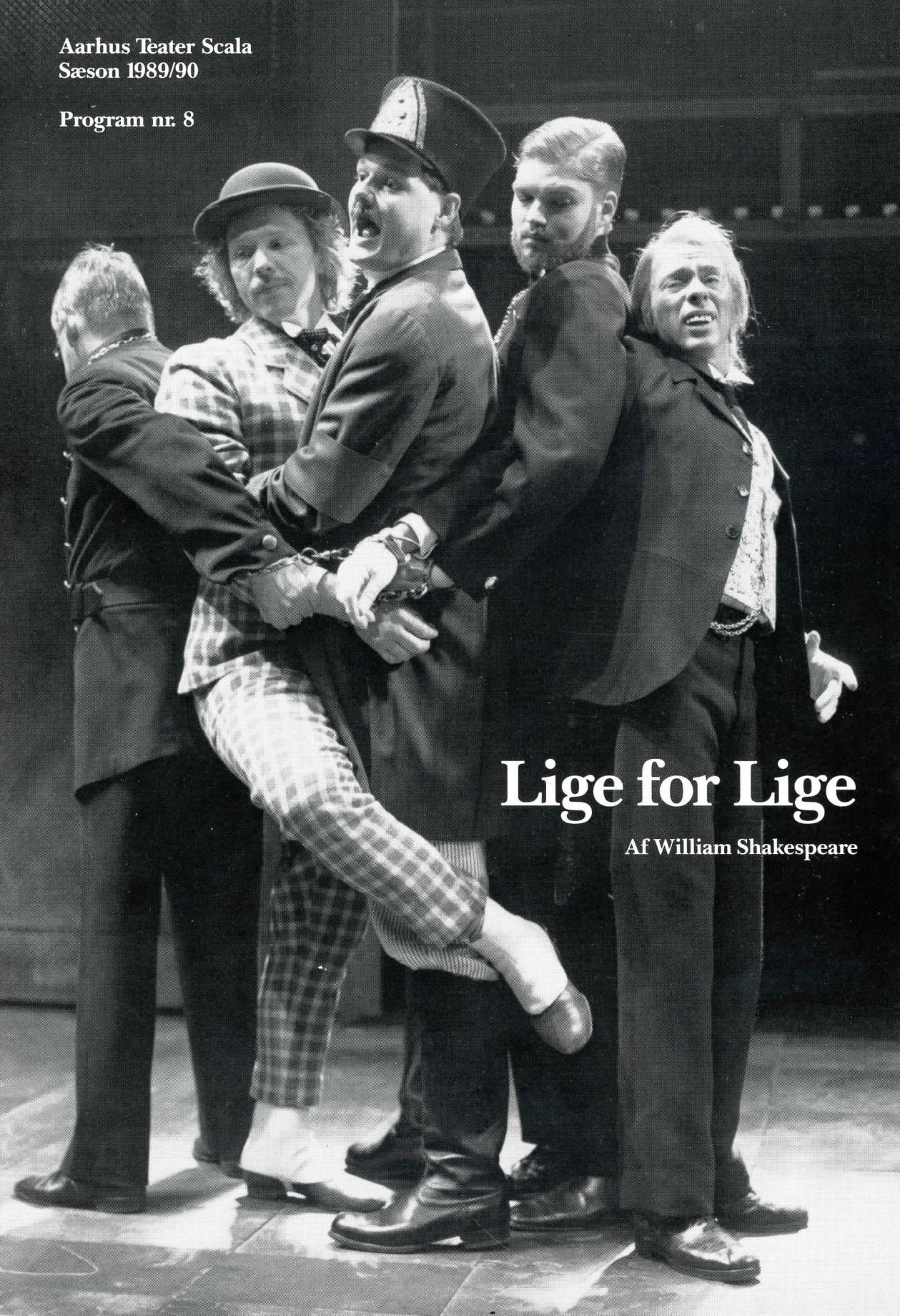

Aarhus Teater Scala
Sæson 1989/90

Program nr. 8

Lige for Lige

Af William Shakespeare

Merete Voldstedlund og Lars Høy

Jette Sievertsen, Peder Holm Johansen og Ole Wegener

Klaus Wegener, Michael Hasselflug og Peter Gilsfort

Lige for Lige

af William Shakespeare

Scenografi og kostumer:
ERIK SÖDERBERG

Iscenesættelse:
ASGER BONFILS

Oversættelse:
ERIK H. MADSEN

Koreografi:
CHRIS BLACKWELL

Lysdesign:
NIELS EMIL LARSEN

MEDVIRKENDE:

Vincenzio, hertug	OLE WEGENER
Angelo	LARS HØY
Escalus	ULF STENBJØRN
Claudio	OLAF JOHANNESSEN
Lucio	KLAUS WEGENER
1. Officer	MICHAEL HASSELFLUG
2. Officer	HOTHER BØNDORFF
Fængselsinspektør	PEDER HOLM JOHANSEN
Pater Thomas	EJNAR HANS JENSEN
Albu	MICHAEL HASSELFLUG
Skum	ANDERS BAGGESEN
Pompejus	PETER GILSFORT
Skrækkelsen	ANDERS BAGGESEN
Barnardino	HOTHER BØNDORFF
Isabella	MERETE VOLDSTEDLUND
Francisca, nonne	METTE MUNK PLUM
Mariana	METTE MUNK PLUM
Julietta	JETTE SIEVERTSEN
Madam Mør	RUTH MAISIE

STATISTER: Vibeke Ankjær Axværd, Anne Birgitte Lind, Bente Taustrop, Per Søgaard Andersen, Mads Ole Rode Erhardsen, Martin Fasting, Casper Munkgaard, Lars Mønster og Niels Bondesen Rylev.

Handlingen i Lige for Lige:

Handlingen udspilles i Wien i slutningen af 1800-tallet.

AKT 1:

Vincentio, hertugen af Wien, beslutter sig for at trække sig tilbage fra sit hof og overlader regeringsmagten til sin stedfortræder Angelo. Angelo bestemmer sig til at genoplive de strenge love imod seksuel umoralskhed.

En ung adelsmand, Claudio, har gjort sin forlovede Julietta gravid. Skønt de har til hensigt at gifte sig, dømmer Angelo Claudio til døden.

Hans ven, Lucio, anmoder indtrængende Claudios søster Isabella, om at gå i forbøn hos hertugens stedfortræder og forsvare broderens liv.

AKT 2:

Under Angelos regering skal alle bordeller rives ned og deres

indehavere kræves til regnskab. Isabella går i forbøn for sin bror hos Angelo. Han overvældes af lyst til hende og tilbyder at benåde Claudio, hvis hun til gengæld vil skænke ham sin jomfrudom. Isabella nægter og fortæller sin bror, at han må dø, for at hun selv kan bevare sin uskyld.

AKT 3:

Hertugen er imidlertid stadig i Wien, forklædt som munk for at iagttage Angelos styre. Han overtaler Isabella til at foregive, at hun imødekommer Angelos krav. Hendes plads i sengen, derimod, skal overtages af Angelos tidligere forlovede, Mariana, som han forlod, da hun mistede sin formue.

AKT 4:

Efter at have »forlystet« sig med den formodede Isabella fastholder Angelo, trods sit løfte, at Claudio skal henrettes. Men den forklædte hertug og fængselsinspektøren overlister ham i mellemtiden.

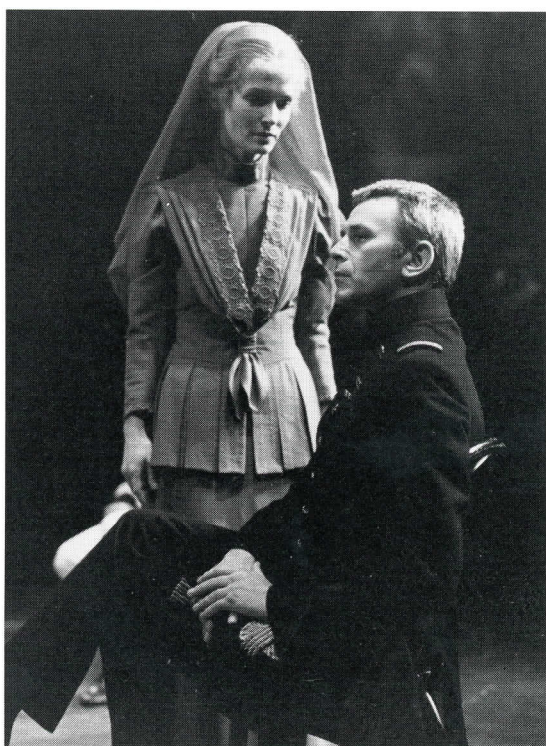
AKT 5:

Hertugen arrangerer sin hjemkomst til Wien, afslører sin sande identitet og bringer Angelos ugerninger for dagens lys. Skønt Isabella stadig tror, at Claudio er død, bønfaller hun om nåde for Angelo. Angelo beordres til at gifte sig med Mariana. Claudio og Julietta genfindes og hertugen selv frier til Isabella.

(Oversættelse: Susan Goul)

Olaf Johannessen og Merete Voldstedlund

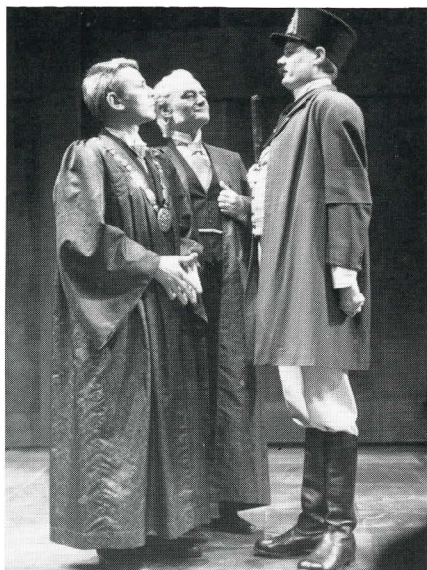

Mette Munk Plum og Lars Høj

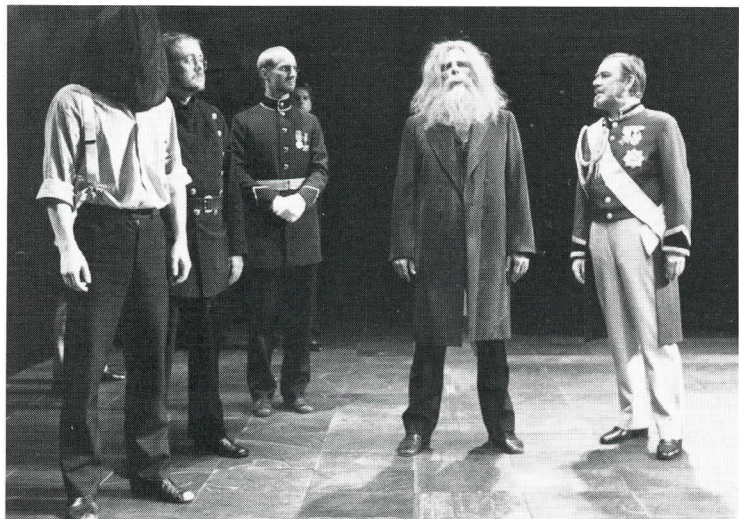

Herover: Klaus Wegener,
Michael Hasselflug, Ruth
Maisie og Hother Bøn-
dorff

Til højre: Lars Høy,
Ulf Stenbjørn og
Michael Hasselflug

Herunder: Olaf Johannes-
sen, Peder Holm Johan-
sen, Hother Bøndorff og
Ole Wegener

Af Mattæus- evangeliet

Døm ikke, for at I ikke skal blive dømt. Som I dømmes, skal I dømmes, som I udmåler, skal I få udmålt.

(VII,1-2)

I har hørt, at der er sagt:
Du må ikke begå ægteskabs-
brud.

Men jeg siger Jer: Enhver, som
ser på en gift kvinde for at efter-
stræbe hende, han har allerede
i sit hjerte, brudt hendes ægte-
skab.

(V,27-28)

Salige er de magtesløse,
deres er Guds rige (V,3)

Salige er de sagtmodige,
de skal arve landet. (V,5)

Salige de, som hungrer og tør-
ster efter retfærdighed, de skal
mættes. (V,6)

Salige de, som hjælper i nød,
i deres nød skal de hjælpes.
(V,7)

I har hørt, at der er sagt: Øje for
øje og tand for tand.

Men jeg siger Jer: I må ikke gøre
modstand imod det onde.

Hvis nogen slår dig på højre
kind, skal du vende den anden
imod ham. (V,38-39)

(Oversættelse Anna Sophie
og Paul Seidelin, 1975)

Bjergprædiken er den hæv-
d-vundne betegnelse for Mat-
tæus-evangeliet, kapitel V-VII –
den første af Jesu fem store ta-
ler i Mattæus' prædiken.

En del af Bjergprædiken fin-
des også hos Lukas (kap. VI,20-
49) i den såkaldte Sletteprædi-
kenen, men hverken Markus el-
ler Johannes har noget tilsva-
rende.

... Den Shakespeareske komedie er i almindelighed dybt mistænksom over for absolutter og personer, der forsøger at styre deres liv i forhold til stivnede idealer og handlemåder. Og *Lige for lige* er ingen undtagelse. Angelos ubetingede og isnende selvkontrol er mistænkelig fra begyndelsen; det er en idé – ikke et faktum, og den viger, så snart han står ansigt til ansigt med en virkelig fristelse.

Anne Barton (1968)

Om begrebet »Problem Plays«:

Jeg bryder mig ikke om at katalonisere skuespil, og jeg finder det vanskeligt at forklare, hvad der er en tragedie, en komedie, en »romance«, etc. Men hvis jeg gjorde, ville jeg kæde *Når enden er god*, *er alting godt* og *Lige for lige* sammen med *Helligtrekongersaften*. Jeg tror, at disse skuespil fuldførte noget, som allerede kom i kog i *Som man behager* og i *Helligtrekongersaften*, hvilket vil sige: Shakespeares meget bevidste spaltning mellem den romantiske komedies »og de levende lykkeligt...« – og hans sans for, hvad tilværelsen og menneskene i virkeligheden rummer... Denne virkeligheds-sans, der bringer uorden i konventionerne, fortsættes i *Når en-*

den er god... og i *Lige for lige*, hvor en bitter eller ironisk sans for, hvad livet og menneskene egentlig gemmer på, kommer i strid med, hvad selve handlingen foreskriver.

John Barton (1972)

Lige for lige leder tanken hen på værdiløsheden ved stive og stædige domme om menneskelig adfærd.

Stykkets tildragelser tjener til at fremskynde Angelos og Isabellas selvforståelse og nedbryde deres snævre, ubøjelige ideer om livet. Hertugen er – »som guddommelig magt«, for så vidt som han er hersker – »Guds stedfortræder«, men denne identificering kommer ikke af menneskelig svaghed eller gennem forvandling... For ham, som for Angelo og Isabella, bliver en læreproces afsluttet på en lykkelig måde. Det er karakteristisk for Shakespeare, at denne lære burde have været lagt i Pompejus', Juliettas, Barnadinos og Lucios simple og syndige hænder – en verden, der er for ustadig og uregerlig til at tilpasse sig en Angelos sædelighed og moral – eller til Hertugens omhyggelige »isenesættelse«.

Anne Righter (1962)

Peter Gilsfort, Anders Baggesen og Hother Bøndorff

Det er ofte, ved læsning af *Lige for lige*, blevet påpeget, at stykket spalter på midten. På det sted (III,1), hvor Isabella forlader Claudio efter samtalen med ham i fængslet, og er ladt alene med Hertugen, ændres niveauet i skrivemåden. Hertugen taler for første gang i prosa og planlægger senge-tricket; og skuespillet, som i den første halvdel har været poetisk stærkt og psykologisk skarpsindigt, er herefter udformet på et lavere, næsten eventyragtigt niveau. Forandringen er tydelig nok ved skrivebordet, men på teatret tror jeg, forskellen forsvinder, fordi skuespillerne, gennem rollearbejdet i første del, har bragt figurerne til live. Hvad der altså ved skrivebordet syntes et problem, forsvinder på scenen, når personerne bliver legemliggjort af levende skuespillere.

John Barton (1972)

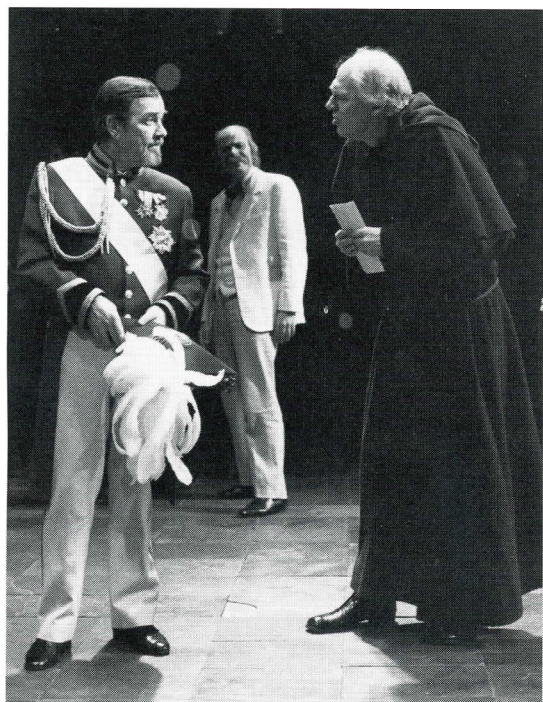
I løbet af skuespillet undergår begge [Angelo og Isabella] en smertefuld udviklingsproces. Til slut står Angelo ydmyget og udleveret for alle: Kendt skyldig i hykleri, griskhed, liderlighed og forbryderisk forvrængning af retfærdigheden... Isabella – pigen, der ikke engang kunne få sig selv til at benævne broderens synd direkte i hendes første samtale med Angelo, bringes til det punkt, hvor hun tilskynder en anden kvinde til at handle som Julietta, og til lige offentligt giver sit samtykke til en falsk erklæring om tabet af egen jomfruelighed.

Anne Barton (1968)

Citaterne er hentet fra Anne Righter, *Shakespeare and the Idea of the Play* (1962), Anne Barton, *Shakespeare-Riverside Edition* (1968/74) og John Barton, *Directing Problem Plays* (Shakespeare Survey, nr. 25, 1972).

Ole Wegener, Mette Munk Plum, Ulf Stenbjørn og Merete Voldstedlund

Ole Wegener, Klaus Wegener og Ejnar Hans Jensen

Instruktørassistent: Tine C. Nordkild
 Forestillingsleder: Bruno Nielsen-Boreas
 Suffli: Hannie Wolff Clausen
 Lys/lydassistenter: Knud Jacobsen og Kim Engelbrecht

Belysningsmester: Niels Emil Larsen
 Tonemester: Jens Ravn
 Scenemester: Kai Johansen
 Malersal: Barbara Freud-Magnus,
 Anne-Marie Kjær, Leif Hammelsvang og
 Lars Stadsholt
 Skræddersal: Hanne Gissel, Mehmet Hilmi
 Frisør: Joan Gylling
 Rekvisitører: Viggo Bay, Steen Jonassen
 Overregissør: Steen Boutrup
 Teknisk chef: Jørn Walsøe
 Teaterchef: Palle Jul Jørgensen

Foto fra afsluttende prøver: Rolf Linder
 Plakat: Hans Krull
 Programredaktion: Jørgen Heiner og Jørn Rasmussen
 Tryk: Kannike Tryk A/S, Århus
 Originaltitel: MEASURE FOR MEASURE

Urpremiere: 1604
Premiere: 2. februar 1990
Opføres frem til 10. marts 1990
Aarhus Teater Scala

Forestillingens varighed ca. 2 timer 35 min. incl. pause

Shakespeare-plakater

Hans Krulls plakater til sæsonens tre Shakespeareforestillinger på Scala sælges enkeltvis for kr. 30,-, samlet for kr. 75,-.

Se i øvrigt udvalget af teatrets plakater på billetkontoret.

Shakespeare-hæfte

Aarhus Teater har udgivet et 52 siders hæfte om Shakespeares liv og levned, tæt spækket med spændende artikler og sjældne illustrationer. Sælges sammen med forestillingens program for kr. 30,-.